

ZÁKON č. 16/1993

o dani silniční

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 1

zrušen

§ 2

Předmět daně

(1) Předmětem daně silniční (dále jen "daň") jsou silniční motorová vozidla¹⁾ a jejich přípojná vozidla¹⁾ (dále jen "vozidla") registrovaná a provozovaná v České republice, jsou-li používána k podnikání^{1a)} nebo k jiné samostatné výdělečné činnosti^{1a)} (dále jen "podnikání") nebo jsou používána v přímé souvislosti s podnikáním anebo k činnostem, z nichž plynoucí příjmy jsou předmětem daně z příjmů u subjektů nezaložených za účelem podnikání podle zvláštního právního předpisu.^{1b)} Bez ohledu na to, zda jsou používána k podnikání, jsou předmětem daně vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny určená výlučně k přepravě nákladů a registrovaná v České republice.

(2) Předmětem daně nejsou

a) speciální pásové automobily a ostatní vozidla podle zvláštního právního předpisu,^{1c)} jakož i zemědělské a lesnické traktory a jejich přípojná vozidla a **další zvláštní vozidla podle zvláštního právního předpisu,^{1c)}**

b) vozidla, kterým byla přidělena zvláštní registrační značka.²⁾

1) Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla), ve znění zákona č. 307/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 3

Osvobození od daně

Od daně jsou osvobozena:

a) vozidla zpravidla s méně než čtyřmi koly zapsaná v technickém průkazu vozidla jako kategorie L1) a jejich přípojná vozidla,

b) vozidla diplomatických misí a konzulárních úřadů, pokud je zaručena vzájemnost,

c) vozidla zabezpečující linkovou osobní vnitrostátní přepravu za předpokladu, že ujedou pro tento účel více než 80 % kilometrů z celkového počtu kilometrů jimi ujetých ve zdaňovacím období,

d) vozidla provozovaná ozbrojenými silami, vozidla civilní obrany, vozidla, která jsou mobilizační rezervou nebo pohotovostní zásobou, s výjimkou vozidel uvedených v § 4 odst. 2 písm. b), vozidla bezpečnostních sborů^{2a}), obecní policie, sboru dobrovolných hasičů, vozidla zdravotnické, důlní a horské záchranné služby a poruchové služby plynárenských a energetických zařízení; vozidla musí být vybavena zvláštním zvukovým výstražným zařízením a zvláštním výstražným světlem modré barvy^{3c}) zapsanými v technickém průkazu k vozidlu. Pro vozidla zdravotnická nevybavená zvláštním zvukovým výstražným zařízením a zvláštním výstražným světlem modré barvy^{3c}) je rozhodné jejich označení v technickém průkazu vozidla (např. sanitní, ambulantní apod.),

e) vozidla speciální samosběrová (zametací), speciální jednoúčelová vozidla - značkovače silnic a vozidla správců komunikací^{3d}) nebo osob pověřených správcem komunikací, která jsou používána výlučně k zabezpečení sjízdnosti a schůdnosti pozemních komunikací,^{3d}) s výjimkou osobních automobilů,

f) vozidla pro dopravu osob nebo vozidla pro dopravu nákladů s největší povolenou hmotností méně než 12 tun, která

1. mají elektrický pohon,

2. mají hybridní pohon kombinující spalovací motor a elektromotor,

3. používají jako palivo zkapalněný ropný plyn označovaný jako LPG nebo stlačený zemní plyn označovaný jako CNG, nebo

4. jsou vybavena motorem určeným jeho výrobcem ke spalování automobilového benzínu a ethanolu 85 označovaného jako E85.

§ 4

Poplatníci daně

(1) Poplatníkem daně je fyzická nebo právnická osoba, která

a) je provozovatelem vozidla registrovaného v České republice v registru vozidel a je zapsána v technickém průkazu,

b) užívá vozidlo, v jehož technickém průkazu je zapsána jako provozovatel osoba, která zemřela, zanikla nebo byla zrušena, anebo vozidlo, jehož držitel je odhlášen z registru vozidel.

(2) Poplatníkem daně je rovněž

a) zaměstnavatel, pokud vyplácí cestovní náhrady svému zaměstnanci 4a) za použití osobního automobilu nebo jeho přípojného vozidla, pokud daňová povinnost nevznikla již provozovateli vozidla,

b) osoba, která používá vozidlo registrované a určené jako mobilizační rezerva nebo pohotovostní zásoba 4b) k účelům uvedeným v § 2 odst. 1,

c) stálá provozovna nebo jiná organizační složka 3b) osoby se sídlem nebo trvalým pobytem v zahraničí.

(3) Je-li u téhož vozidla poplatníků více, platí daň společně a nerozdílně.

§ 5

Základ daně

Základem daně je

a) zdvihový objem motoru v cm³ u osobních automobilů s výjimkou osobních automobilů na elektrický pohon,

b) součet největších povolených hmotností na nápravy v tunách a počet náprav u návěsů,

c) největší povolená hmotnost v tunách a počet náprav u ostatních vozidel.

§ 6

Sazby daně

(1) Roční sazba daně ze základu daně podle § 5 písm. a) činí při zdvihovém objemu motoru)

do 800 cm³ 1 200 Kč
nad 800 cm³ do 1250 cm³ 1 800 Kč
nad 1250 cm³ do 1500 cm³ 2 400 Kč
nad 1500 cm³ do 2000 cm³ 3 000 Kč
nad 2000 cm³ do 3000 cm³ 3 600 Kč
nad 3000 cm³ 4 200 Kč.

(2) Roční sazba daně ze základu daně podle § 5 písm. b) a c) činí při počtu náprav hmotnosti

1 náprava

do 1 tuny 1 800 Kč

nad 1 t do 2 t 2 700 Kč

nad 2 t do 3,5 t 3 900 Kč

nad 3,5 t do 5 t 5 400 Kč

nad 5 t do 6,5 t 6 900 Kč

nad 6,5 t do 8 t 8 400 Kč

nad 8 t 9 600 Kč

2 nápravy

do 1 tuny 1 800 Kč

nad 1 t do 2 t 2 400 Kč

nad 2 t do 3,5 t 3 600 Kč

nad 3,5 t do 5 t 4 800 Kč

nad 5 t do 6,5 t 6 000 Kč

nad 6,5 t do 8 t 7 200 Kč

nad 8 t do 9,5 t 8 400 Kč

nad 9,5 t do 11 t 9 600 Kč

nad 11 t do 12 t 10 800 Kč

nad 12 t do 13 t 12 600 Kč

nad 13 t do 14 t 14 700 Kč

nad 14 t do 15 t 16 500 Kč

nad 15 t do 18 t 23 700 Kč

nad 18 t do 21 t 29 100 Kč

nad 21 t do 24 t 35 100 Kč

nad 24 t do 27 t 40 500 Kč

nad 27 t 46 200 Kč

3 nápravy

do 1 t 1 800 Kč

nad 1 t do 3,5 t 2 400 Kč

nad 3,5 t do 6 t 3 600 Kč

nad 6 t do 8,5 t 6 000 Kč

nad 8,5 t do 11 t 7 200 Kč

nad 11 t do 13 t 8 400 Kč

nad 13 t do 15 t 10 500 Kč

nad 15 t do 17 t 13 200 Kč

nad 17 t do 19 t 15 900 Kč

nad 19 t do 21 t 17 400 Kč

nad 21 t do 23 t 21 300 Kč

nad 23 t do 26 t 27 300 Kč

nad 26 t do 31 t 36 600 Kč

nad 31 t do 36 t 43 500 Kč

nad 36 t 50 400 Kč

4 nápravy

a více náprav

do 18 t 8 400 Kč

nad 18 t do 21 t 10 500 Kč

nad 21 t do 23 t 14 100 Kč
nad 23 t do 25 t 17 700 Kč
nad 25 t do 27 t 22 200 Kč
nad 27 t do 29 t 28 200 Kč
nad 29 t do 32 t 33 300 Kč
nad 32 t do 36 t 39 300 Kč
nad 36 t 44 100 Kč.

(3) Roční sazba daně se zjistí pro každé jednotlivé vozidlo podle údajů uvedených v technických dokladech k vozidlu.

(4) V případě podle § 4 odst. 2 písm. a) činí sazba daně 25 Kč za každý den použití osobního automobilu nebo jeho přípojného vozidla, je-li to pro poplatníka (zaměstnavatele) výhodnější.

(5) Sazba daně podle odstavce 2 se snižuje o 25 % u vozidel uvedených v § 2 odst. 1, která jsou podle údajů zapsaných v technickém průkazu určena pro činnosti výrobní povahy v rostlinné výrobě podle Standardní klasifikace produkce ČSÚ, kód 01.41.11. Práce výrobní povahy v rostlinné výrobě, je-li poplatníkem daně osoba provozující zemědělskou výrobu.

(6) Sazba daně podle odstavců 1 a 2 se u vozidel snižuje o 48 % po dobu následujících 36 kalendářních měsíců od data jejich první registrace a o 40 % po dobu následujících dalších 36 kalendářních měsíců a o 25 % po dobu následujících dalších 36 kalendářních měsíců. Nárok na příslušné snížení sazby daně vzniká počínaje kalendářním měsícem první registrace vozidla a končí u téhož vozidla po 108 kalendářních měsících. Při změně provozovatele vozidla s nárokem na snížení sazby daně lze u nového provozovatele uplatnit příslušné snížení sazby daně nejdříve v kalendářním měsíci zápisu změny provozovatele v technickém průkazu. U téhož vozidla se nepoužije současně snížení sazby daně podle tohoto odstavce a podle odstavce 5. Snížení sazby daně se nevztahuje na vozidla registrovaná od 1. ledna 1999, jejichž provozovatelem byla do té doby Armáda České republiky.

(7) U vozidel dovezených ze zahraničí prokáže poplatník daně nárok na snížení sazby daně podle odstavce 6 potvrzením nebo jiným dokladem o první registraci vozidla, vydaným příslušným registračním orgánem v zahraničí, popřípadě registračním orgánem na území České republiky, který má k dispozici údaje k vozidlu, v nichž je první registrace zaznamenána.

(8) U vozidel registrovaných poprvé v České republice nebo v zahraničí do 31. prosince 1989 se sazba daně podle odstavců 1 a 2 zvyšuje o 25 %.

(9) Bez ohledu na datum první registrace se sazba daně podle odstavce 2 snižuje o 100 % u nákladních vozidel včetně tahačů, nákladních přívěsů a nákladních návěsů s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny a méně než 12 tun, pokud tato vozidla

nejsou používána k podnikání nebo v přímé souvislosti s podnikáním nebo k činností, z nichž plynoucí příjmy jsou předmětem daně z příjmů anebo nejsou provozována pro cizí potřeby a jsou-li používána

a) subjekty, které nejsou založeny nebo zřízeny za účelem podnikání,

b) jako výcviková vozidla podle zvláštního právního předpisu upravujícího získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel^{3e}), nebo

c) fyzickými osobami.

(10) Sazba daně podle odstavce 2 se snižuje o 48 % u nákladních vozidel včetně tahačů, nákladních přívěsů a nákladních návěsů s největší povolenou hmotností 12 a více tun, za podmínek uvedených v odstavci 9. U těchto vozidel se nepoužije současně snížení sazby daně podle tohoto odstavce a podle odstavce 6.

§7

zrušen

§ 8

Vznik a zánik daňové povinnosti, splatnost, placení

a zaokrouhlování daně a záloh na daň

(1) U vozidel vzniká daňová povinnost počínaje kalendářním měsícem, v němž byly splněny rozhodné skutečnosti uvedené v § 2 odst. 1. Poplatníci daně z těchto vozidel podávají daňové přiznání podle § 15 u místně příslušného správce daně.^{4c})

(2) U vozidel uvedených v odstavci 1 zaniká daňová povinnost v kalendářním měsíci, v němž pominuly rozhodné skutečnosti uvedené v § 2 odst. 1. Dojde-li však v průběhu zdaňovacího období ke změně v osobě poplatníka, zaniká daňová povinnost původnímu poplatníkovi uplynutím kalendářního měsíce, který předchází před kalendářním měsícem vzniku daňové povinnosti novému poplatníkovi.

§ 9

(1) U vozidel, u nichž v průběhu zdaňovacího období vznikne nebo zanikne daňová povinnost, činí daň poměrnou výši daňové sazby odpovídající součinu jedné dvanáctiny roční daňové sazby a počtu kalendářních měsíců počínaje počátkem zdaňovacího období nebo kalendářním měsícem, v němž vznikla daňová povinnost, do konce zdaňovacího období nebo do konce kalendářního měsíce, v němž zanikla

daňová povinnost.

(2) Stejně jako vznik daňové povinnosti se posuzuje zánik nároku na osvobození od daně a stejně jako zánik daňové povinnosti se posuzuje vznik nároku na osvobození.

§ 10

(1) Poplatník platí zálohy na daň, které jsou splatné do 15. dubna, 15. července, 15. října a 15. prosince.

(2) Zálohy na daň se vypočtou ve výši 1/12 příslušné roční sazby daně za každý kalendářní měsíc, ve kterém u vozidla trvala, vznikla nebo zanikla daňová povinnost v rozhodném období.

(3) V případech podle § 4 odst. 2 písm. a) se záloha vypočte obdobně podle odstavce 2 anebo ve výši podle § 6 odst. 4; přitom postup při placení záloh nelze u téhož osobního automobilu nebo jeho přípojného vozidla v průběhu zdaňovacího období měnit.

(4) Rozhodným obdobím je kalendářní čtvrtletí bezprostředně předcházející kalendářnímu měsíci, na který připadl termín splatnosti zálohy. U zálohy splatné 15. prosince jsou rozhodným obdobím měsíce říjen a listopad.

(5) Zálohy na daň se neplatí, jde-li o vozidla uvedená v § 3, pokud splní podmínky pro nárok na osvobození.

(6) Poplatník daně, je-li provozovatelem vozidla se sníženou sazbou podle § 6 odst. 10, platí pouze jednu zálohu na daň nejméně ve výši 70 % roční daňové povinnosti nejpozději do 15. prosince zdaňovacího období.

(7) Poplatník je povinen vést evidenci o zaplacené dani a zálohách na daň podle jednotlivých vozidel uvedených v § 8 odst. 1.

§ 11

Daň, záloha na daň a sleva na dani za jednotlivá vozidla se zaokrouhlují na celé koruny nahoru.

§ 12

Sleva na dani

(1) Kombinovanou dopravou se pro účely tohoto zákona rozumí přeprava zboží v jedné a téže přepravní jednotce (ve velkém kontejneru, výměnné nástavbě, odvalovacím kontejneru) nebo v nákladním automobilu, přívěsu, návěsu s tahačem i bez tahače, při které se využije též železniční nebo vnitrozemská vodní doprava, pokud úsek po železnici nebo vnitrozemské vodní cestě přesahuje vzdálenost 100 kilometrů vzdušnou čarou a pokud její počáteční nebo konečný úsek tvoří přeprava po pozemní komunikaci

a) mezi místem nakládky nebo vykládky zboží a nejbližší železniční stanicí vhodnou k překládce nebo překladištěm kombinované dopravy, nebo

b) mezi místem nakládky nebo vykládky zboží a vnitrozemským přístavem, jestliže nepřesahuje vzdálenost 150 kilometrů vzdušnou čarou.

(2) U vozidla používaného výlučně k přepravě v počátečním nebo konečném úseku kombinované dopravy činí sleva na dani 100 %.

(3) U vozidla, které uskuteční v kombinované dopravě ve zdaňovacím období

více než 120 jízd činí sleva 90 % daně,
od 91 do 120 jízd činí sleva 75 % daně,
od 61 do 90 jízd činí sleva 50 % daně,
od 31 do 60 jízd činí sleva 25 % daně.

Je-li vzdálenost ujetá územím České republiky delší než 250 kilometrů, započítává se pro účely slevy na dani taková jízda jako dvě jízdy.

(4) Nárok na slevu na dani prokazuje poplatník přepravními doklady s potvrzenými údaji překladiště kombinované dopravy, případně nakládací a vykládací železniční stanice vhodné k překládce nebo vnitrozemského přístavu.

(5) Slevu na dani uplatní poplatník u místně příslušného správce daně.

§ 13

Zdaňovací období

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok.

§ 14

Ustanovení zmocňovací, závěrečná

a zrušovací

Provedená přestavba vozidla, která má za následek změnu základu daně a roční sazby daně, nemění daňovou povinnost v průběhu zdaňovacího období.

§ 15

Daňové přiznání

(1) Daňové přiznání podává poplatník, jemuž vzniká daňová povinnost podle § 8 odst. 1, nejpozději do 31. ledna kalendářního roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období, a to i v případech, jedná-li se o poplatníka, kterému přiznání zpracovává daňový poradce, nebo poplatníka, jehož úpadek nebo hrozící úpadek se řeší v insolvenčním řízení. V přiznání se uvádějí i vozidla od daně osvobozená, kromě vozidel uvedených v § 3 odst. 1 písm. a) a b). Je-li daňové přiznání podáno na technickém nosiči dat ve tvaru stanoveném pro tento účel Ministerstvem financí, vyplňuje poplatník pouze část tiskopisu daňového přiznání stanovenou Ministerstvem financí.

(2) Poplatník uvedený v odstavci 1 je povinen v daňovém přiznání daň sám vypočítat a zaplatit ji správci daně ve lhůtě pro podání přiznání. Při výpočtu daně v daňovém přiznání může poplatník uvedený v § 4 odst. 2 písm. a) změnit postup zvolený při placení záloh, přitom u téhož osobního automobilu nebo jeho přípojného vozidla nelze kombinovat sazbu daně podle § 6 odst. 1 a podle § 6 odst. 4.

(3) Poplatníci daně, kteří provozují vozidlo se sníženou sazbou podle § 6 odst. 9, nepodávají daňové přiznání, nemají-li daňovou povinnost u dalšího vozidla.

§ 16

(1) Správa a řízení ve věcech daně a sankce za nesplnění daňových povinností se řídí zvláštním předpisem,7) nestanoví-li tento zákon jinak.

(Dnem 1.ledna 2011 se v § 16 odstavec 1 včetně poznámky pod čarou č. 7 zrušuje. Dosavadní odstavce 2 až 5 se označují jako odstavce 1 až 4.)

(2) Úrok z prodlení^{7a}), který vznikl u daně v důsledku prodlení, které nastalo před stanovením daně, je splatný v náhradní lhůtě 30 dnů ode dne jejího stanovení.

(3) Ustanovení tohoto zákona se použijí, pokud mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, neobsahuje odlišnou úpravu.

(4) Správce daně v platebním výměru (dodatečném platebním výměru)⁷⁾ na daň silniční neuvádí základ daně.

(5) Nový poplatník má vůči správci daně^{4c)} registrační povinnost⁷⁾ ve lhůtě splatnosti nejbližší zálohy na daň podle § 10 odst. 1.

§ 17

(1) Správce daně může v odůvodněných případech stanovit zálohy na daň jinak, než jak je uvedeno v § 10. Proti rozhodnutí o stanovení záloh jinak lze podat odvolání.

(Dnem 1. ledna 2011 se v § 17 odstavec 1 zrušuje a zároveň se zrušuje označení odstavce 2.)

(2) Po vyhlášení stavu ohrožení státu nebo válečného stavu může vláda České republiky na dobu trvání stavu ohrožení nebo válečného stavu svým nařízením v nezbytném rozsahu pro zajištění nouzového nebo válečného státního rozpočtu^{7b)}
a) provést úpravu sazeb daně,

b) zcela nebo částečně osvobodit od daně vozidla používaná k zajištění akcí v rámci vyhlášeného stavu ohrožení státu nebo válečného stavu.

§ 17a

(1) Zaplacené částky na dani v průběhu zdaňovacího období roku 1993, jde-li o vozidla uvedená v § 8 odst. 1, které převyšují daňovou povinnost podle platné právní úpravy v roce 1993, jsou přeplatkem na dani podle zvláštního předpisu.⁷⁾ Obdobně postupuje správce daně,^{4c)} podá-li poplatník do 31. ledna roku 1994 žádost, v níž uplatní nárok na osvobození podle § 3 odst. 2 nebo nárok na slevu na dani podle § 12 odst. 3 za zdaňovací období roku 1993.

(2) Vznikla-li daňová povinnost u vozidel uvedených v § 8 odst. 1 v listopadu nebo prosinci roku 1993, zaplatí poplatník poměrnou výši daně připadající na tato vozidla

nejpozději do 31. ledna 1994.

§ 18

Zrušuje se zákon České národní rady č. 339/1992 Sb., o dani silniční.

§ 19

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Zákon č. 302/1993 Sb. nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1994.

Zákon č. 243/1994 Sb. nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1995.

Zákon č. 143/1996 Sb. nabyl účinnosti dnem 30. května 1996.

Zákon č. 61/1998 Sb. nabyl účinnosti dnem 30. března 1998.

Zákon č. 241/2000 Sb. nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Zákon č. 303/2000 Sb. nabyl účinnosti dnem 7. září 2000.

Zákon č. 492/2000 Sb. nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Zákon č. 493/2001 Sb. nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2002.

Zákon č. 207/2002 Sb. nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2003.

Zákon č. 102/2004 Sb. nabyl účinnosti dnem 5. března 2004 s výjimkou § 2 odst. 1, § 3, § 4 odst. 1, §7, §8 odst. 3, §10 odst. 6, § 13 odst.2, §15 odst. 3, které nabyly účinnosti dnem 1.května 2004.

Zákon č. 635/2004 Sb. nabyl účinnosti dnem 16. ledna 2005.

Zákon č. 545/2005 Sb. nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2006.

Zákon č. 270/2007 Sb. nabyl účinnosti dnem 31. října 2007.

Zákon č. 296/2007 Sb. nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2008.

Zákon č. 246/2008 Sb. nabyl účinnosti dnem 4. července 2008.

Zákon č. 281/2009 Sb. nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2011.

Čl. XLIII

zákona č. 296/2007 Sb. zní:

Přechodné ustanovení

Pokud bylo přede dnem účinnosti tohoto zákona zahájeno řízení podle zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, a nebylo do dne nabytí účinnosti tohoto zákona pravomocně skončeno, použije se pro daň silniční související s tímto řízením ustanovení § 15 zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění platném do účinnosti tohoto zákona.

Čl. II

zákona č. 246/2008 Sb. zní :

Přechodné ustanovení

Ustanovení zákona č. 16/1993 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí poprvé za zdaňovací období roku 2009, s výjimkou ustanovení § 6 odst. 6 a 7, která se použijí poprvé za zdaňovací období roku 2008.